

da blive nødvendigt at subventionere adskillige af dem, og naar de da ikke skulle subventioneres fra Statskassens Side, kan det kun ske ved en Afgift, der paahviler Privilegiehaverne; men saa bliver det nødvendigt, at blandt Privilegiehaverne maa der være en Del, der har Raad til at betale disse Afgifter, altsaa en Del Apoteker, der give et betydeligt Overflud. Endelig have vi jo set fremsat her i Tinget en hel anden Tanke om Apotekervæsenets Ordning, nemlig, at Staten skulde overtage det hele og alle Apotekere gøres til en Slags offentlige Bestillingsmænd, og derved en Ordning, som naturligvis blandt andet vil have det for Dje at bidrage til, at Lægemidler kunne faas for en overmaade billig Pris, maaste en billigere Pris, end de virkelig kunne leveres for, naar man ser Sagen fra et økonomisk Synspunkt. Jeg tror derfor, at jeg i det, jeg allerede har bemærket, har gjort tilstrækkelig opmærksom paa, at dette Spørgsmaal om Apotekervæsenets Ordning er noget, man ikke kan løbe til saadan uden videre, er et meget stort indviklet Spørgsmaal og et Spørgsmaal, der vil vise sig at være den største Meningsforstel om, naar det kommer frem. Min Tanke med dette Lovforslags Fremsettelse har været den, som det forekommer mig, ret naturlige, at naar man skal reformere Medicinalvæsenet, saa er det rimeligt at begynde med at reformere Overbestyrelsen omtrent, som naar man vil reformere en hel Statsadministration, saa er det rimeligt at begynde med Overbestyrelsen, og se at tilvejebringe en saadan Overbestyrelse, som i enhver Henseende er den bedste, man tror, man kan faa, og saa i Samraad med den at skride til de øvrige Reforme. At drøfte de øvrige Reforme, at bringe de øvrige Reforme frem med det Sundhedskollegium, som man betragter som hændende, og som man ønsker at blive af med og saa ombyttet med et andet, det er ikke den naturlige Fremgangsmaade. Den naturlige Fremgangsmaade er dog den at begynde at skaffe sig den bedst mulige Raadgiver, forinden man skal til at reformere, og saa benytte denne Raadgiver ved de Reforme, som skulle komme bagefter. Der er jo nemlig aldeles ikke den Forbindelse mellem de to Punkter, at man, fordi man gaar ind paa en forbedret Indretning af den øverste Medicinalbestyrelse, fordi man gaar ind paa dette ny og modificerede Sundhedskollegium, derved skulde tvinges til at gøre de andre Ting eller binde sig til at gøre dem paa en vis Maade — det er her jo aldeles ikke Tale om. Det er jo et Gode i og for

sig at faa den øverste Medicinalbestyrelse ordnet paa den mest hensigtsmæssige Maade; det er et Gode, som har sin store Værdi i og for sig, ikke for mig personlig, som det jo for saa vidt kan være ligegyldigt, om jeg faar Loven eller ej. Det gaar jo med denne Lov, som med alle Love, som jeg fremsætter, og som mine Kollleger fremsætte, at det jo ikke er vore personlige Interesser, der er Tale om, og at det jo ikke er for at føje os, at de Herrer gaa ind paa at fremme Lovene, men det er for at gøre, hvad der maa anses for at være rigtigt over for Landet og Befolkningen.

Hvad nu angaar Sammensætningen af Sundhedsraadet, saa er der fremkommet et Par Ytringer, som jeg maa dvæle lidt ved, fordi jeg tror, de bero paa en Misforstaaelse, en Misforstaaelse, som er meget let at opklare, naar man faar Beslyghed til at sige et Par Ord derom, inden den bliver for indgroet: Det er Bemærkningen om, at ved denne Overbestyrelse have Lægerne jo faaet nok at sige, og Farmaceuterne have faaet noget at sige — noget, som efter nogles Mening ikke er nok — men derimod „vi andre“, som det hedder, vi have slet intet faaet at sige. Det er dog en fuldstændig Misforstaaelse. „Vi andre“ have faaet det samme at sige her som ellers, nemlig at der maa Love til, paa Basis af hvilke disse Autoriteter kunne regere. Det er jo ikke Meningen med dette Lovforslag, at naar vi have indført dette overordnede Sundhedsraad, saa have vi dermed faaet en Medicinal-Diktator, som kan gøre, hvad han vil, og sætte sig ud over alle mulige Lovgivnings- og andre Regler. Nej, det overordnede Sundhedsraad, som her foreslaas, skal naturligvis som det nuværende Sundhedskollegium regere paa Grundlag af Landets Love og kan ikke regere paa Grundlag af andet, før dette Ting og Landstinget og Regeringen blive enige om at give andre, ny Love; og det samme gælder jo ogsaa med Hensyn til Forholdet over for andre Statsmyndigheder, at ingen kan tiltage sig større Myndighed til at afgøre noget end den vedkommende Institution, her altsaa Sundhedskollegiet, nu for Tiden ifølge Lovgivningen har; den Indflydelse, „vi andre“ skulle have, ligger altsaa netop i, at disse Institutioner, saa vel som alle andre Institutioner, jo maa bevæge sig paa Lovgivningens Grund, og derved have vi andre den Indflydelse, som vi skulle have. Der næst vil jeg ogsaa gøre de Herrer opmærksomme paa, at naar man taler om et civilt Element, saa er det civile Element